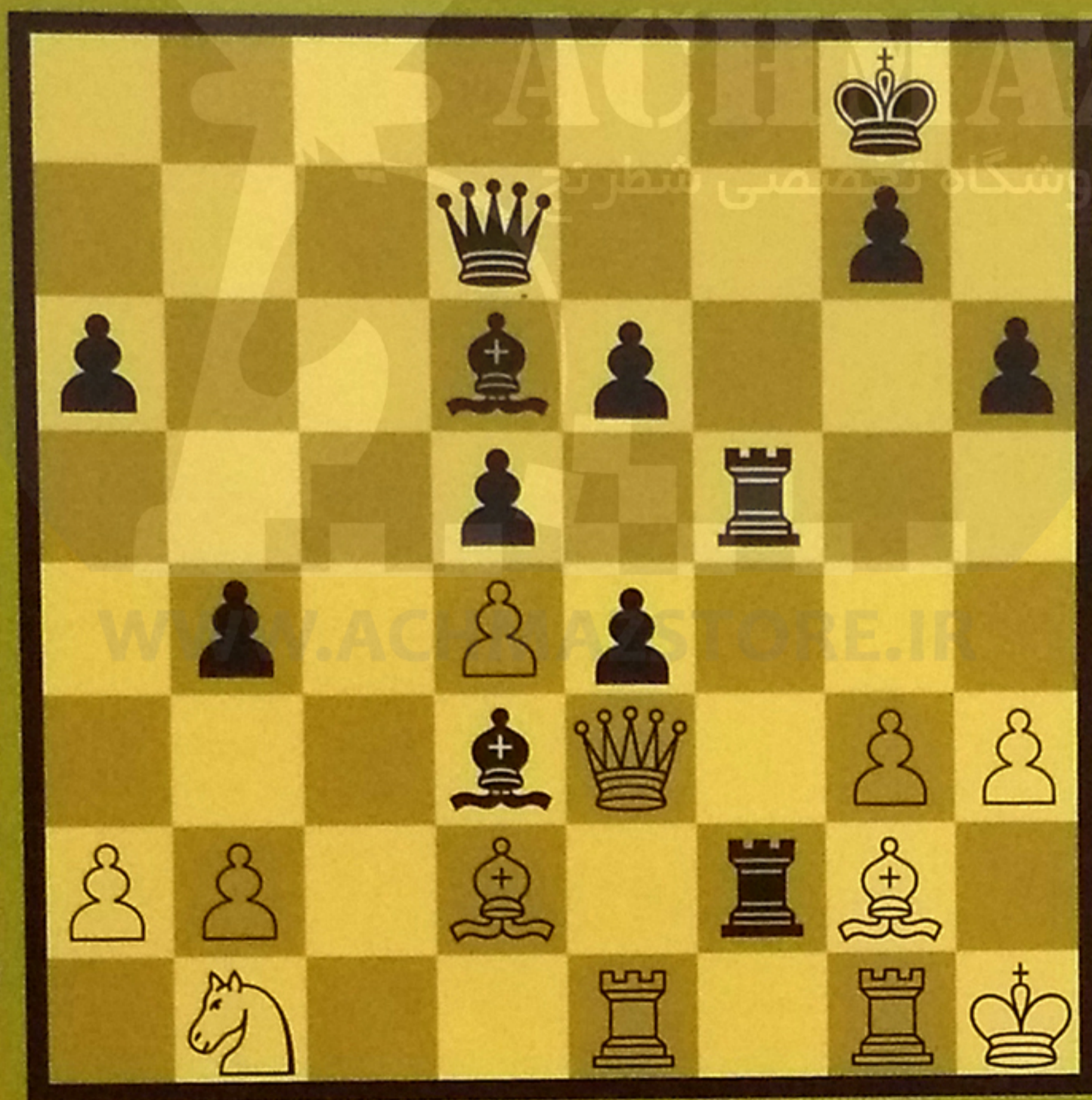

سیستم در عمل

نویسنده: آرون نیمزویچ
مترجم: امیرعلی تقی خانی

C H E S S P R A X I S

بنام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

سیستم من در عمل

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

مؤلف: آرون نیمزوویچ

مترجم: امیر علی تقی خانی

WWW.ACHMAZSTORE.IR

انتشارات فرزین

سرشناسه : نیمزوویچ، آرون ۱۸۸۶ - ۱۹۳۵ م. Nimzowitch, Aron
عنوان و نام پدیدآور : سیستم من در عمل / مولف آرون نیمزوویچ؛ مترجم امیر علی تقی خانی
مشخصات نشر : تهران، فرزین، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری : ۲۵۲ ص. : مصور.
شابک : ۷۳۰۰۰ ریال : ۵-۲۰-۱۷-۵۰۱۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : عنوان اصلی : Chess praxis, c1986.
موضوع : شطرنج
موضوع : شطرنج -- بازی ها
شناسه افزوده : تقی خانی، امیر علی، ۱۳۴۷ - مترجم
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ س ۹ / ۹۴ / ۷۱۴۴۵ GV
رده بندی دیویی : ۷۹۴ / ۱۵
شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۶۸۹۸۰

فرزین
انتشارات فرزین

سیستم من در عمل

مؤلف : آرون نیمزوویچ
مترجم : امیر علی تقی خانی
طراح جلد : نازنین بختیاری
ناظر فنی : بهنام یوسفی
چاپ و صحافی : طیف نگار
شمارگان : ۱۵۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - پاییز ۱۳۸۹
بها : ۷۳۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-5017-20-5

شابک : ۵-۲۰-۱۷-۵۰۱۷-۶۰۰-۹۷۸

انتشارات فرزین: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴

تلفن فروشگاه: ۰۶ ۲۴ ۴۶ ۶۶

بسیار خوشحالم که عاقبت موفق به ترجمه کتاب "سیستم من در عمل" اثر ارزشمند و گرانقدر آرون نیمزوویچ شدم. این کتاب در واقع مکمل کتاب "سیستم من" اثر موفق همین مولف است که بطور عملی دیدگاه‌ها و نظرات ایشان را تشریح و تبیین می‌کند. در ادبیات شطرنج جهان این دو کتاب بعنوان مرجعی از آموزش علمی شطرنج در قالب درسنامه‌های مختلف مورد توجه و تدریس بوده و علیرغم گذشت حدود ۸۰ سال از زمان تالیف آنها، هنوز تازه‌گی و زنده بودن خود را حفظ کرده و بارها مورد تجدید چاپ در سراسر جهان قرار گرفته است.

اولین بار پیشنهاد ترجمه مشترک این کتاب از سوی دوست عزیزم آقای مهرداد پهلوان زاده داور بین‌المللی شطرنج جهان به بنده طرح گردید لیکن ایشان بدلیل داشتن مشغله‌های زیاد و دوری از کشورمان، عملاً ترجمه و اصلاح این اثر بر عهده خودم قرار گرفت. در طول ترجمه و اصلاحات مکرر آن، از نظرات مثبت و منفی بسیاری از دوستان و دست‌اندرکاران در این زمینه بهره‌مند شده و عزم اینجانب را در به پایان رساندن کتاب فوق، هر چه بیشتر کرد.

بنظر می‌رسد کسانی بیشتر می‌توانند از کتاب فوق بهره بیشتری کسب کنند که درک دقیق‌تری از مطالب اساسی و بنیادی ارائه شده، داشته و این اثر را از دیدگاه‌های کارشناسی مورد توجه قرار دهند. بی‌انصافی است که تئوری‌ها و نظرات این اندیشمندی کهنه شطرنج را با دست‌آوردهای علمی کنونی و ورود عرصه کامپیوتر به این علم و هنر را به مقایسه گذاشت. در دوران نیمزوویچ، دیدگاه‌های کهنه شطرنج باعث آزرده‌گی شطرنج‌بازان شده بود و نیاز بود روح جدیدی به کالبد شطرنج دمیده شود که این کار عظیم را نیمزوویچ به خوبی انجام داد.

آرون نیمزوویچ به اصول و مبانی خود پایبند و معتقد بود و بر روی آنها تاکید بسیار داشت و بسیاری از بازی‌های خود را نیز در کتاب‌هایش آورده است. او همواره از شطرنج‌بازان سبک‌های گذشته انتقاد می‌کرد و موضوعات جدید و کاربردی در شطرنج مدرن را به آنها گوشزد می‌کرد. تعصب و اعتقاد وی بر اصول خودش در گوشه گوشه

این کتاب به چشم می خورد لیکن او همواره به دانش پژوهان و علاقمندان شطرنج مطالعه دقیق تر و بدست آوردن تجزیه و تحلیل های شخصی را نیز توصیه می کند. در ترجمه کتاب سعی شده که مفاهیم ارائه شده به زبان ساده و به همان شکل اصلی خود عنوان شود و از اظهار نظر و یا ارائه نظرات شخصی خودداری شود تا قضاوت های متفاوتی از نظرات ایشان بدست نیاید و در واقع سعی شده اصالت کار نیمزوویچ به همان حالت اصلی آن حفظ شود. لیکن ممکن است خوانندگان گرامی در هنگام مطالعه کتاب نظرات خاص خود را بدست آورند و امیدوارم در مجموع این تجزیه و تحلیل های متفاوت به رشد و ارتقاء دانش شطرنج در کشورمان کمک کند. می دانیم که در حال حاضر کتاب های کمی از ادبیات شطرنج جهان در ایران ترجمه و به چاپ رسیده است و کتاب فوق می تواند بعنوان یکی از مراجع مهم شطرنج برای دانش پژوهان و علاقمندان شطرنج در سطوح متوسط و عالی مورد استفاده و بهره برداری قرار گیرد.

از کلیه خوانندگان گرامی درخواست دارم دیدگاه ها و نظرات خود را درباره این کتاب به آدرس اینترنتی بنده khani99@yahoo.com ارسال و یا با شماره همراه اینجانب ۰۹۱۲۲۴۹۴۴۲۳ تماس حاصل کرده و مرا از راهنمایی های خود محروم نسازند، از این اقدام شما قبلاً تشکر میکنم.

در خاتمه لازم است به دو چیز اشاره شود، اول آنکه این کتاب در چارچوب آموزش وسط بازی شطرنج قابل طبقه بندی است و دوم اینکه یکی از منحصر بفرد بودن خصوصیت های نیمزوویچ آن است که اعتقاد خاصی به شکل ها و واریاسیون های دوران خود ندارد و از حرکت اول تا آخر بازی با فکر و نبوغ، بازیهای خود را به جلو می برد و برای حرکات خود ایده های مشخص و معینی دارد. به خوانندگان گرامی توصیه می شود همچون نیمزوویچ کلیه حرکات بازی شطرنج از ابتدا تا انتها را بر اساس فهم و درک دقیق از آنها انجام دهند و از پیروی کورکورانه از واریانتهای مختلف و تعریف شده اجتناب ورزند، آنگاه نتایج بسیار بهتری در بازیهای خود کسب خواهند کرد.

در پایان از دوست گرامی و ناشر تخصصی کتاب های شطرنج کشورمان آقای حسین غیائی تشکر می کنم و از زحماتی که برای به پایان رساندن این کتاب صورت داده اند، قلباً تشکر و قدردانی می کنم.

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه مؤلف
۳	بخش اول: استقرار در مرکز
۵	۱- غفلت از مجتمع خانه‌های مرکزی بمثابه یک قصور نمونه‌وار و کثیرالوقوع ایده نیروهای مرکزی (بازیهای ۱-۳).....
۱۲	۲- گناهان حذف اهمیت قلمرو مرکزی (بازیهای ۴-۶).....
۱۹	۳- قدرت حیاتی نیروهای مستقر شده در مرکز (بازیهای ۷-۱۵).....
۴۴	۴- شکل پیاده‌های متحرک در مرکز، چگونگی حفظ ارتباط بین پیاده‌های پیش‌رفته مرکزی و سوارهای حامی آن (بازیهای ۱۶-۱۷).....
۵۰	۵- تسلیم کردن مرکز پیاده‌ای (بازیهای ۱۸-۲۰).....
۵۸	۶- استقرار در مرکز بعنوان مشکل‌گشای غیبی (نتیجه‌گیری در لحظه آخر) (بازیهای ۲۱-۲۳).....

۶۷	بخش دوم: محدودسازی و انسداد
۷۱	۱- محدودسازی پیاده آزاد پیشرفته (بازی‌های ۴۴-۴۵)
۷۷	۲- محدودسازی محدودهای از پیاده‌ها در مرکز (بازی‌های ۴۶-۴۸)
۸۷	۳- محدودسازی اکثریت پیاده‌های گنبدی (خصوصاً زنجیره پیاده‌های اکثریت) (بازی‌های ۴۰-۴۹)
۹۶	۴- محدودسازی در مورد مجتمع پیاده‌های دو پشته‌ای (یا مجتمع دو پشته‌ای) (بازی‌های ۴۶-۴۱)
۱۱۷	۵- نکاتی از کارگاه مسدودسازی (بازی‌های ۴۸-۴۷)
۱۴۴	۶- برخورد جدید من با زنجیره پیاده‌های شاخه در سطح (بازی‌های ۵۴-۴۹)
۱۵۵	بخش سوم: حمایت بیش از حد و دیگر اشکال اقدامات پیشگیرانه (بازی‌های ۶۰-۵۴)
۱۷۶	بخش چهارم: پیاده منفرد وزیر، پیاده‌های آویزان، برتری دو فیل (بازی‌های ۷۰-۶۱)
۲۰۱	بخش پنجم: «انجام مانورهای متغیر علیه ضعفهای حریف وقتی که شما از برتری فضائی برخوردارید» (بازی‌های ۷۷-۷۱)
۲۲۲	بخش ششم: گذری در روش‌های قدیم و جدید در شطرنج فوق مدرن
۲۲۳	۱) تئوری‌های تطبیقی در زمینه بی‌اثر بودن بی‌شروع پیاده‌ای (بازی‌های ۷۹-۷۸)
۲۲۸	۲- شروع بازی اعطاف‌پذیر (انتقال از یک شروع بازی به شروع دیگر) (بازی‌های ۸۳-۸۰)
۲۳۸	۳- بازی در جناحین و مرکز (بازی‌های ۸۸-۸۴)
۲۵۲	۴- مرکز کوچک اما مطمئن (بازی‌های ۹۱-۸۹)
۲۶۰	۵- برخورد نامتقارن با واریانته‌های قرینه‌وار (بازی‌های ۹۴-۹۲)
۲۶۹	۶- فیل با پایگاه و بدون پایگاه (بازی‌های ۹۷-۹۵)
۲۷۸	۷- خانه ضعیف - مجتمعی از یک رنگ خاص (بازی‌های ۹۹-۹۸)
۲۸۵	۸- پیروزی «حرکت عجیب» و حرکت زشت (بازی‌های ۱۰۱-۱۰۰)
۲۹۲	۹- دفاع در شاخه‌های قهرمانانه (بازی‌های ۱۰۶-۱۰۲)
۳۰۶	۱۰- ترکیبات: «چرت زدن زیر لحاف نازک» (بازی‌های ۱۰۹-۱۰۷)
۳۱۴	بخش هفتم: مثالهایی از بازی‌های اساتید بزرگ شطرنج مدرن (بازی‌های ۱۲۴-۱۱۰)
۳۴۶	ضمائم:
۳۴۶	فهرست بازی‌های تفسیر شده
۳۵۱	ثبت حیل‌های جنگی بکار رفته در بازی‌ها

مقدمه مؤلف

از این که من مؤلف کتاب شطرنج در عمل - چاپ قرن بیست و یکم - شده‌ام، بسیار خرسندم، مجلدی که با کتاب «سیستم من» از آرون نیمزویچ مکمل یکدیگر می‌باشند. بیاد دارم زمانی که آقای لوهیز مطالب چاپی اولیه کتاب سیستم من را بعد از دریافت از چاپگر به من داده بود، اولین چیزی که من بعد از تبریک گفتن از او پرسیدم این بود که «آیا شما تصمیم دارید سیستم من در عمل را بصورت زبان جبری چاپ کنید؟» آقای لو وقتی برای بررسی این جزئیات نداشته بود، اما با اصرار زیاد، عاقبت موافقت او را برای این کار بدست آوردم. آنگاه من مسئولیت این طرح را برعهده گرفتم و بعد از گذشت یک سال و تجدید نظرهای متعدد، در نهایت نسخه فعلی در اختیار شما خوانندگان گرامی قرار می‌گیرد. چاپ اولیه این کتاب در آلمان در سال ۱۹۲۹ تحت عنوان «Die praxis mienes systems» بود و در سال ۱۹۳۶ به انگلیسی ترجمه گردید. کتاب سیستم من در عمل از یک سابقه طولانی و موفق برخوردار است. آخرین چاپ آن با نشانه‌گذاری جبری تقریباً بعد از چهار بار تجدیدنظر، به روز شده است و شامل (۵۰۲) نمودار از سال ۱۹۳۶ است. همچنین یک بخش ویژه در آخر کتاب به آن ضمیمه شده که شامل بازی‌های برگزیده دوران جدید است که نفوذ دیدگاه‌های نیمزویچ در تئوری شطرنج معاصر را نمایان می‌سازد.

در خاتمه، لازم به ذکر است بسیاری از عبارتهای سخت و محاوره‌ای زبان اروپائی که در نوشتن این کتاب به کار رفته بود، در هنگام ترجمه کتاب به زبان انگلیسی در سال ۱۹۳۶ به روز یا به طور کلی حذف گردیده است.

سیستم من در عمل - چاپ قرن بیست و یکم - شامل ۱۰۹ بازی تفسیر شده می‌باشد که توسط نیمزویچ تا سال ۱۹۲۸ که او در اوج قدرت بود، بازی شده است. در این دوران، نیمزویچ بعد از کاپابلانکا و آلمخین، سومین شطرنج باز برتر جهان بود. او به عنوان یک بازیکن بسیار فعال بود و با اندکی اختلاف عنوان قهرمان جهان را از دست داد. مهمتر آنکه، در سالهای ۱۹۲۵ تا ۱۹۳۵ او بعنوان یکی از پرکارترین نویسندگان بشمار می‌رفت.

برای اولین بار، او اصول انقلابی‌اش را تحت عنوان «مکتب فوق مدرن شطرنج» به چاپ رساند. بسیاری از این ایده‌های مهم او شبیه مسدودسازی، حمایت بیش از حد و استقرار در مرکز در کتاب «سیستم من» توضیح داده شد و در بازی‌هایش از طریق کتاب «سیستم من در عمل» به نمایش گذاشته شد.

در بازی‌های نیمزویچ در مقابل آلمخین در سال ۱۹۲۷ در نیویورک و در سال ۱۹۲۶

در *Van Gottschall*، هانووور و در سال ۱۹۱۱ در لوفنیش و کارلسباد بسیاری از اصول بنیادی و مهم او مورد تشریح قرار گرفت که در بین آنها بازی‌های فوق‌العاده زیبا و آموزنده‌ای وجود دارد.

در پایان، از تمام کسانی که در این طرح مشغول بوده‌اند، تشکر می‌کنم، خصوصاً، از خوانندگانی که کتاب «سیستم من» - چاپ قرن بیست و یکم را خریده و با ارسال کارت تبریک‌ها و نامه‌ها، خواستار چاپ جبری «سیستم من در عمل» بودند. من مطمئن هستم که این کتاب از سوی بازیکنان شطرنج در هر نقطه از جهان مورد استقبال قرار خواهد گرفت و بدون شک باعث تقویت بازی خوانندگان خواهد شد. در اینجا ضرورت دارد از بنیانگذار «مکتب شطرنج فوق مدرن» آرون نیمزویچ تقدیر و سپاسگزاری شود.

Kenneth Artz

دالس، تگزاس

۱۱ آوریل ۱۹۹۳

ACHMAZ

فروشگاه تخصصی شطرنج

WWW.ACHMAZSTORE.IR

بخش اول:

استقرار در مرکز

عالی‌ترین نتایج می‌تواند در یک مسابقه از طریق بهره‌برداری از «استقرار در مرکز» بدست آید. در حقیقت کنترل صحیح خانه‌های مرکزی در تمام موقعیت‌ها یک ضرورت برتر است، امری که امروزه بطور گسترده ناشناخته باقی‌مانده است، و لذا اغلب اتفاق می‌افتد که حتی بازیکنان با تجربه از مرکز گریزان می‌باشند.

هرچند بارها مشاهده کرده‌ایم که هرگونه صرف‌نظر از حفظ قلمرو مرکزی موجب مجازات برای آن بازیکن می‌گردد.

خطا عدم توجه به مرکز نشأت گرفته از غفلت دائمی از ضرورت‌های استراتژیک (بعبارت دیگر، بی‌فکری استراتژیک) و همچنین احساس علاقه به ایده حمله در جناحین است! در مورد اول حریف اجازه می‌دهد که سلطه در مرکز از او ربوده شود و در مورد دوم او اراده آزاد خود را واگذار می‌کند تا خوشبختی خود را در یک حمله قوی در یک جناح امتحان کند. **روشگاه تخصصی شطرنج**

اما تنها زمانی حمله جناحی با اقبال واقعی مواجه می‌شود که مرکز بسته باشد یا با کمترین نیروها بتوان هرگونه اقدام انحرافی را کنترل کرد. لذا در صورت خلاف این امر، حمله به مرگ منتهی می‌شود، بنابراین غیرقابل باور است که بین یک شکل حمله‌ای سخت و یک شکل فوق‌العاده و دشوار دفاعی بتوان ارتباطی را برقرار کرد.

بازی شماره ۳ به طور آشکار این نکته را تشریح می‌کند. شکافت مرکزی باعث هدایت بازی بسوی فلج کامل می‌شود، من تقریباً می‌توانم بگویم تضعیف روحیه در مورد نیروهای حمله‌ای در جناح صورت پذیرفته است.

تکنیک استقرار در مرکز ارتباط بسیار نزدیکی به احاطه بر مجتمع خانه‌های مرکزی دارد (بعد از انجام اقدامات ضروری پیشگیری در مورد تحرک پیاده‌های مرکزی دشمن). در این جهت ما از گرفتن خطوط و قطرهای خرسند می‌شویم، به همان مقدار که شما در مرکز صفحه مستقر می‌شود، به همان اندازه نباید خیلی معتدل باقی بمانید.

اما زمانی که شما در پتانسیل‌های تئوریک کمی در عمل موفق می‌گردید و می‌توانید سوارهای خودتان را در مرکز مستقر کنید، آنگاه شما از نتایج حاصله از استقرار در مرکز

استقرار در مرکز

بسیار راضی خواهید بود. همانطوریکه در بالا بدان اشاره شد، تمرکز قوا در مرکز در زمان وسط بازی می تواند قویاً حمله در جناح را متأثر کند، بنابراین بعد از تمام چیزهای گفته شده و انجام داده، استقرار در مرکز پایان کار نیست، بلکه عاقلانه ترین روش برای تجمیع قوا جهت انجام حمله در جناحین است (بازی شماره ۸ را ملاحظه کنید). به طور قاطع می توان در هرگونه روش گفت که وضعیت معقول استقرار در مرکز می تواند در هر موقعیتی شما را از خطرات محافظت نماید.

اما علیرغم تمام موارد اشاره شده، باز وضعیت مرکزگرائی نمی تواند تمام خطرات بر علیه شما را منتفی سازد. به طور مثال، حریف شما می تواند از طریق تعویض های سوارهای مرکزی، شما را تحت فشار قرار دهد. در این شرایط حفظ کافی تعادل استقرار در مرکز و آنگاه رفتن به آخربازی (بازی شماره ۷) مسئله اصلی است. افزون بر آن، ممکن است حریف با دادن قربانی یکی از واحدهای مسدود سازی خود بطور ناگهانی در منطقه مرکزی قدرت عمل خود را توسعه بدهد. خطر اشاره شده باید با قبول فوری شرایط جدید دفع شود؛ اغلب دادن یک قربانی متقابل، با هدف اقدام قدرتمند در قطره های مرکزی بطور خاص تأثیرگذار است (بازی شماره ۸ را ببینید).

ما در همین جا به این اظهارات کوتاه بسنده می کنیم و در هنگام ارائه بازی ها یادداشتهای مقدماتی بیشتری را برای تشریح این بازی ها ارائه خواهیم کرد.

آرون نیمزوویچ

Aron Nimzowitsch

آرون نیمزوویچ (۱۸۸۶-۱۹۳۵) در ریگا (لتونی) متولد شد. در ۱۹۲۶ نیمزوویچ تورنمنت درسدن را با ۸/۵ امتیاز از ۹ بازی با ۱/۵ امتیاز بیشتر از قهرمان آینده جهان الکساندر آلیخین فتح کرد. موفق‌ترین تورنمنت نیمزوویچ در کارلسباد ۱۳۲۹ بود. که بازی‌ها را با نیم امتیاز بیشتر از کاپابلانکا و اشپیلمن پایان برد. بازیکنانی همچون روبن اشتاین، ماکس ایوه و ویدمار با فاصله امتیاز بیشتری در پشت سر او قرار گرفتند. کمک مهم نیمزوویچ در آثار شطرنجی، شرح و تفسیر او از اصطلاحات جدیدی بود که تاکنون قابل فهم است؛ و تا حدودی استراتژی بازی استادان شطرنج را نیز توضیح می‌دهد. نیمزوویچ دارای استعداد بی‌همتا در جذب ماهیت و جوهره‌ی عملیات و ساختار شناخته شده بود، با یک اصطلاح و کلمه‌ی قابل فهم و بیاد ماندنی. بدین سان سرعت درک مطلب افزایش می‌یافت و به شفافیت تفکر کمک می‌کرد. نیمزوویچ مجموعه‌ای از واژگان شطرنجی را به دنیای شطرنج معرفی کرد. مثل: (پیاده رونده میل شدیدی به پیشروی دارد)، (حرکت اسرارآمیز رخ)، (اقدامات پیشگیرانه)، (حاکمیت عرض هفتم) و (پیاده‌های آویزان). آثار او شامل بلوکه کردن، سیستم من و سیستم من در عمل یکی از کتاب‌های کلاسیک در آثار شطرنجی به شمار می‌آید که در بسیاری از کشورهای جهان، پرفروش‌ترین شد. کتاب حاضر نیز مکمل کتاب قبلی او (سیستم من) بوده و در واقع درسنامه‌ی عملی او در این زمینه است.

فرزین

فروشگاه: خیابان انقلاب، ابتدای خیابان دانشگاه، شماره ۱۷۴ تلفن: ۶۶۴۶۲۴۰۶